ANUL II.—No. 565 EDIȚIA ANTEIA MERCURI 11 IULIE 1890.

Numĕrul 10 Banĭ

ABONAMENTELE

INCEP LA 1 SI 15 ALE FIE-CĂREI LUNI SI SE PLATESC TOT-DEAUNA 'NAINTE

In **Bucurescĭ** la casa Administrațieĭ
Din **Județe** și **Streinĕtate** prin mandate postale.

Un an in țară 30 lei; in străinĕtate 50
Șese lunĭ „ 15 „ „ „ 25
Treĭ lunĭ „ 8 „ „ „ 13

LA PARIS, ziarul se găsește de vênzare cu numĕrul la **kioșcul No. 117, Boulevard St.-Michel.**

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuiŭ strein in casă.
V. Alexandri.

ADMINISTRAȚIA: Strada Nouă, 10 | **Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ** | **REDACȚIA: Strada Nouă, 10**

AGITATIA IN POPOR
Situatia în peninsula balcanica
INTUNECIMELE AFRICEI
Indragostirea nemților
VIS DE CHIMIST-POLITIC
Curierul Bailor
ȘTIRI DIN FRANCIA
VERBINELE

Bucurescĭ 10 Iulie

Agitația in popor

Cand am desfășurat în liniamente marĭ, ce e drept, programul nostru republican, am arĕtat care este felul de republică dorit de noĭ: Republica desăvârșit democratică și conformă cu firea, cu aptitudinile și cu nevoile poporuluĭ nostru.

Afară de pornirea noastră firească spre popor; afară de convingerea fermă ce avem, că viitorul este al poporuluĭ, emancipat de toate lanțurile carĭ azĭ îl sugrumă; ceea ce ne-a maĭ îndemnat să dorim cât de apropiata realizare a Republiceĭ democratice aŭ fost exemplele pe carĭ le avem înaintea noastră.

Republica franceză, cu toată treapta înaltă pe care o ocupă Franța pe scara civilizațieĭ moderne, nu este și nu poate fi idealul nostru.

Tradițiile numeroase și mereŭ împrospătate fac ca, după douĕzecĭ de anĭ de regim republican, Republica să nu fie intrată atât de adânc în inimele francezilor; pentru ca eĭ să ție morțiș la dênsa. Nu este maĭ puțin adevĕrat, că ceĭ ce aŭ misiunea de a întări și a face respectat regimul republican lărgindu'l și democratizându'l, fac totul pentru a'l discredita.

Guvernul actual al Franțeĭ a crezut că Republica se poate salva prin reacționarismul D-nuluĭ Constans și a greșit. Republica franceză va deveni numaĭ atuncĭ stabilă, când, în loc de a fi o jucărie în mâinele claselor suprapuse—cum este acum—ea se va democratiza cu desĕvêrșire, va intra în organizmul poporuluĭ.

Republica finanțeĭ din Statele-Unite ale Americeĭ de Nord nu ne surîde nicĭ ea, căcĭ—afară de faptul că noĭ n'avem nicĭ o asemănare cu locuitoriĭ din Statele-Unite—Republica americană este de multe orĭ maĭ formalistă și maĭ înapoiată de cât cea franceză.

O singură Republică ar putea să se adapteze maĭ ușor apucăturilor noastre și aceea ar fi Republica elvețiană, bine înțeles cu modificările neapărat necesare față cu deosebirea ce există între organizarea noastră socială și între aceea a Elvețieĭ.

Nu ne oprim astă-zĭ asupra amĕnuntelor, căcĭ dezideratul nostru nu se va realiza cu una cu douĕ și, chiar dacă s'ar proclama mâine Republica, încă n'am putea să nu ne supunem evoluțieĭ fireștĭ și treptate ce fatalmente ni s'ar impune, când am schimba cu totul baza organizmuluĭ nostru social.

Ne oprim la faptul că voim o Republică a poporuluĭ și credem necesar a arăta, care este drumul pe care—după părerea noastră—trebue să apuce democrația română, care toată este republicană democratică; dar care astă-zĭ—pentru niște revendicărĭ economice, ce nu pot fi satisfăcute sub regimul monarchic—a lăsat la o parte marea chestiune a schimbăreĭ bazelor organizăreĭ noastre politice, sociale și economice.

Poporul moare de foame, este prăpădit de boale, istovit de munca escesivă și neplătită, jefuit de perceptorĭ și de toțĭ ceĭ-l'alțĭ exploatatorĭ aĭ sĕĭ. Acest lucru este sigur.

Democrațiĭ vor să schimbe situația aceasta tristă. Și noĭ o voim din toată inima. Ce cale aŭ apucat democrațiĭ? Calea lungă, nesfîrșită poate a cruțăreĭ stăpânitorilor actualĭ, a rugăminților pentru a obține micĭ concesiunĭ economice pentru popor.

Dar oare de unde izvorește mizeria economică a țĕranuluĭ? Pe ce se întemeiază nedreapta organizare de azĭ? Noĭ zicem: pe robia *politică* a țĕranuluĭ, pe preponderența politică a burtă-verzimeĭ.

Organizarea noastră socială, înainte de a fi economicește nedreaptă, este revoltător de barbară politicește.

Țĕranul, care formează elementul de viață al Țĕreĭ, clasa cea maĭ numeroasă, este rob, politicește, al unuĭ numĕr foarte restrîns de exploatatorĭ.

Aceștia, dacă vor fi lăsațĭ în voia lor, saŭ vor fi rugațĭ — cum se poartă cu eĭ democrațiĭ—ca să facă concesiunĭ poporuluĭ, vor căuta — firește — să'șĭ apere cât se va putea maĭ mult situația și să nu dea de cât ceia ce eĭ pot lepăda fără pagubă.

Care va fi profitul final al poporuluĭ? Democrațiĭ rĕspund, că, îndată ce situațiunea economică a poporuluĭ se va îmbunătăți, acesta se va ridica și din punctul de vedere intelectual și moral pe o treaptă maĭ înaltă și așa, cu încetul, va ajunge la dominația politică.

Noĭ, deși convinșĭ că situația politică și intelectuală a unuĭ popor este rezultanta împrejurărilor economico-sociale, credem totușĭ, că, pentru țara noastră, numaĭ schimbarea situațieĭ politice va modifica și baza organizăreĭ economice și sociale.

De aceea, ca să încheiem pentru azĭ, sfătuim pe democrațĭ să se lase de paliativele ce urmăresc și să intre în popor pentru a'l deștepta.

Numaĭ agitația în popor ne va grăbi realizarea uneĭ maĭ bune stărĭ politice, economice și sociale.

R.

TELEGRAME

CONSTANTINOPOL, 9 Iulie. — Inginerul Gerson a fost pus în libertate de către briganzĭ.

FRANZENSBAD, 9 Iulie. — Marele duce Paul, marea ducesă și suita lor aŭ sosit.

MOLDE, (Norvegia), 9 Iulie. — Impĕratul Wilhelm, după ce a făcut o mică excursiune pe uscat, s'a îmbarcat pe vasul „Hohenzollern" pentru a merge la Joeringsfiord. — Impĕratul a fost azĭ la Romsdal.

GIBRALTAR, 9 Iulie. — Impĕrăteasa Frederic a sosit.

ZANZIBAR, 9 Iulie. — Exploratorul Peters pleacă azĭ la Berlin.

BERLIN, 9 Iulie.—„Gazeta Germanieĭ de Nord" zice că e foarte puțin probabil ca Impĕrăteasa să însoțească pe Impĕrat în călĕtoria proiectată la Petersburg. Nu e maĭ puțin adevĕrată știrea că secretarul de Stat, baronul Marschall, ar însoți pe Impĕratul în Anglia.

MADRID, 9 Iulie. — Știrile defavorabile carĭ aŭ fost respândite asupra sănătățeĭ Regeluĭ sunt lipsite cu totul de orĭ-ce temeiŭ. Tênĕrul Rege se află cu familia regală la Saint Sebastien și în cea maĭ bună sănătate.

Greva de la Hausera continuă; e teamă să nu se întindă și în alte orașe din Catalonia.

Situatia în Penínsu'a Balcanica

Serbia

BELGRAD, 9 Iulie. — 4000 membri aĭ partiduluĭ radical aŭ asistat la întrunirea de la Iagodina. Aŭ trimes Regeluĭ Alexandru o telegramă la care a respuns D. Risticĭ spre a le mulțumi. Intrunirea și-a exprimat încrederea în politica internă urmată de guvern și urează ca aceiașĭ politică să se urmeze și pe viitor.

Grecia

ATENA, 9 Iulie.—Ziarul *Akropolis* zice că numirea episcopilor bulgarĭ în Macedonia nu atinge direct pe Grecia care nu se ocupă de această chestiune de cât numaĭ dintr'un punct de vedere de principiŭ.

Bulgaria

SOFIA, 9 Iulie.—*Agenția Balcanică* desminte formal știrea trimeasă din Belgrad despre o pretinsă revoltă militară în Bulgaria. — Nu e ofițer în armata bulgară care să voiască a atenta la ordinea și liniștea actuală și care nu lasă nimic de dorit atât în provincie ca și în Capitală.

Toată lumea se miră la Sofia, adaugă Agenția Balcanică, cum de se face ca noutățĭ falșe ca acea despre care este vorba să fie primite în strĕinătate, căcĭ nu e nicĭ o îndoială despre origina lor. Ele provin fie de la refugiațiĭ politicĭ bulgarĭ fie din o oficină destul de cunoscută pentru emiterea unor știrĭ false și ostile în scop de a crea Bulgarieĭ dificultățĭ; s'ar părea că liniștea care domnește în principat supĕră pe născocitoriĭ de zgomote fanteziste ce respândesc zilnic. Ar trebui ca lumea să se ferească de asemenea știrĭ, cu atât maĭ mult cu cât maĭ multe ziare streine aŭ la Sofia corespondențĭ carĭ ar semnala orĭ-ce eveniment maĭ important s'ar produce în Bulgaria.

Indrăgostirea nemților

BERLIN, 9 Iulie.—„Gazetă Germanieĭ de Nord" află că un mare meeting s'a ținut la 6 Iulie în Helgoland. Meetingul a votat o adresă Regineĭ Anglieĭ, prin care spune că în momentul reuniriĭ lor cu un popor cu care aŭ legăturĭ de rudenie, locuitoriĭ insuleĭ îșĭ iaŭ ziua bună de la fosta lor Suverană și exprimă recunoștința lor de bunurile de carĭ s'aŭ bucurat sub guvernul sĕŭ.

Știrĭ din Franța

Mobilizarea.— Protestarea posibiliștilor.—Regimul vamal american

PARIS, 9 Iulie. — *Echo de Paris* spune că ministrul de rezbel ar fi dat ordin ca în caz de mobilizare, și într'un scop instructiv, douĕ batalioane din fiecare regiment teritorial să fie atașate la regimentul activ corespunzĕtor.

O întrunire a posibiliștilor a protestat contra condamnăreĭ nihiliștilor.

— Dl. Dupuy a interpelat guvernul în privința regimuluĭ vamal pe care Statele-Unite se prepară să'l aplice produselor europene. — Dl. Ribot a respuns că proiectele Mackinlay îngrijesc pe toate națiunile din Europa, căcĭ împiedică într'un mod considerabil comerțul lor de exportațiune.

Camerile de comerț din Franța, aŭ adresat plângerĭ guvernuluĭ francez.

Indată ce s'a cunoscut aceste proiecte, D. Ribot a cerut avizul diferitelor cabinete din Europa în ceia-ce privește mĕsurile ce trebue să se ia; pretutindenĭ a întêmpinat indiferență și o mare nehotărîre în această afacere, căcĭ fie care guvern s'a temut ca un demers oare-care să nu fi dat un rezultat contrariŭ celuĭ ce s'ar fi dorit.

Franța a făcut pe cale amicală tot ce 'I-a stat în putință și se asigură că bilurile se vor aplica cu multă bună-voință. Un înalt funcționar din Statele-Unite va veni în Europa să prezideze o întrunire compusă din 5 consulĭ generalĭ aĭ puterilor europene, însărcinată cu examinarea mijloacelor cum s'ar putea aplica aceste legĭ. E evident că scopul Statelor-Unite este de a proteja productele sale contra celor din Europa.

Guvernul francez a făcut tot ce era posibil să facă.

Vis de chimist politic

Intr'una din nopțile trecute, spre ziuă, am avut un vis; am fost la Delphi și am consultat oracolul d'acolo.

Indată ce călcaiŭ pragul mărețuluĭ templu saŭ înainte d'a'l călca — nu'mĭ aduc bine aminte — îmĭ scoseiŭ papucĭĭ și căzuiŭ cu fața la pămênt. Din senin începu de odată a tuna și fulgera par'că era ziua d'apoĭ și, fără ca să vĕd pe cine-va, auziiŭ printre norĭ și fum o voce înspăimântătoare: „Cine eștĭ, tinere, și ce vreĭ de la mine?"

— Sunt român, mĕ trag din vechiĭ coloniștĭ romanĭ și vin tocmaĭ de la Piatra-Neamț. O mare durere ce am pe inimă mĕ apasă greŭ. Dar înainte de a'țĭ spune la ce am venit, rĕspunde'mĭ te rog, maĭ eștĭ tu încă Oracolul cel bătrân care dedeaĭ rĕspunsurĭ cu douĕ înțelesurĭ luptătorilor ce veneaŭ să te întrebe de s'or întoarce orĭ nu din rĕzboiŭ?

— Da tinere, tot acela sunt; află însă că m'am schimbat. Astăzĭ proorociĭ *voștri* daŭ rĕspunsurĭ echivoce; eĭ vĕ făgăduiesc și vĕ înșală tot odată. Eŭ m'am făcut cinstit. Spune, ce vreĭ de la mine.

— O sfinte Oracole! Dacă citeștĭ gazetele noastre, apoĭ ștĭĭ că România e o țară nenorocită. Nu'ĭ vorbă, așa de rĕŭ ca ținuturile africane pe care puterniciĭ pămĕntuluĭ voiesc să le *cinstească* cu protecția lor, nu stăm. Dar noĭ suferim la stomac, suferim de o boală năuntrică. Tu ștĭĭ prea bine că sunt organizme care, orĭ ce ar mânca, capătă diarhee orĭ constipație, se află adică tot-d'a-una între Schyla și Charybda. Așa suntem și noĭ; numaĭ cum trebuie nu funcționează mașina noastră.

Maĭ întêiŭ, nu'țĭ pare oare ție curios, ca un gospodar avut să ducă o viață plină de mizeriĭ și de lipsă? Ah, te vĕd par'că c'un zîmbet ironic pe buze! Vreĭ să spuĭ că numaĭ în lipsă nu trăim noĭ româniĭ, că din potrivă, umblă svon prin lume că suntem risipitorĭ din cale afară—că trăim în lux și că ne dăm cu trup și suflet viețeĭ trândave de Rĕsărit. Așa este, așa este! Dar cheltuitoriĭ, desfrânațiĭ și resfățațiĭ nu sunt ceĭ maĭ mulțĭ și maĭ întêiŭ de toate nu sunt ceĭ maĭ bunĭ fiĭ aĭ țĕreĭ: eĭ sunt numaĭ spuma—pătura suprapusă — drojdiile dacă vreĭ, cu singura deosebire că nu staŭ la fund ci tocmaĭ sus, sus de tot—la suprafață. Ceia-ce e filoxera pentru vița de vie, e această pătură pentru noĭ. Adevĕrul e că românul e sleit de puterĭ, umblă rupt și prăpădit, pe când țara luĭ e așa de mănoasă! Vreĭ să zicĭ poate că suntem înzestrațĭ cu tot ce e înzestrat orĭ și ce alt stat modern; că trăim ca și alțiĭ sub un regim parlamentar, că poporul singur hotărăște asupra destinelor sale și nu înțelegĭ de ce să ne meargă nouă maĭ rĕŭ de cât altora? Aicĭ e aicĭ. Aŭ nu ștĭĭ tu oare că aleșiĭ noștri se adună de douĕ orĭ pe an numaĭ la harță și la ceartă? Aŭ n'aĭ spus tu singur că azĭ oracoliĭ *noștri* ne înșală? Aruncă o privire spre memorabilul Deal al Mitropolieĭ — spre acel focar de reforme și de legĭ,—unde nimenĭ nu se gândește de cât la binele sĕŭ propriŭ; unde se cheltuiesc atâtea puterĭ, minte și spirit în desbaterĭ micĭ—fiind-că micĭ și'ngușțĭ sunt aleșiĭ noștri—și spune'mĭ dacă nu trebue să ne coprinză groază de viitor! Acuma se odihnesc eroiĭ limbuțĭ de munca lor titanică! Acuma avem liniște—o liniște ca vaĭ de un popor—unde numaĭ câte o muscă de ziar sbârnâie prin aer și ne aduce aminte de infructuoasele noastre lupte politice și de opintirile noastre zadarnice! Mult va maĭ dura asta? Hrăni-ne-vom încă mult cu vorbe late și cu porumb stricat? Spuĭ cât va dura și corupția, prostituția politică, venalitatea la noĭ! Ușor de zis! Dar cât vor maĭ dura astea toate? Și de unde scăpare? Mie 'mĭ e așa că par'că am rătăcit într'o pădure seculară și singuratică, că trebue să petrecem o noapte întreagă într'însa pe pămîntul gol și umed, flămânzĭ și tremurânzĭ și să așteptăm revĕrsatul zorilor ca să putem găsi calea cea adevĕrată... O noapte lungă de un veac! Da, de un veac, căcĭ societatea noastră e bolnavă și nu de azĭ pe mâine se poate îndrepta.

Ea e o Ninive în rĕutate și o Romă în corupție; demoralizarea e așa de mare și credința fatalistă înrădăcinată în poporul nostru că *așa a fost, așa va fi cât lumea*, 'mĭ răpește cea din urmă scântee de speranță.

Când un cutremur zguduie tot pămêntul, la noĭ abia că s'aude un foarte slab ecoŭ.

Numaĭ fragmente din curențiĭ ceĭ marĭ ce întrețin viața popoarelor civilizate ne ajung, de aceia avem pe toate căile o sumedenie de reformatorĭ și nicĭ un regenerator.

Trăim într'o epocă stearpă, fără nicĭ un ideal, și luptele noastre nu sunt de cât o Don-Quijoterie.

Nicĭ un gând care să ne unească, căcĭ quintesența aspirațiunelor noastre e o vînătoare după noroc, după fericirea momentuluĭ.

Pe iarmarocul nostru, curat românesc, unde pe întrecere se vinde cinstea și convingerea, acele câte-va individualitățĭ întregĭ ce avem sunt măcinate ca între douĕ pietre de moară.

Toate arterele viețeĭ noastre publice sunt otrăvite; de aceia noĭ mergem spre ruină când credem că mergem spre progres.

Mintea noastră a devenit leneșă la gândire, conștiința noastră nu

se revoltă şi noî dormim somnul cel maî periculos pentru o naţiune.

Şi pe Turcî i-am întrecut în credinţa de predestinaţie şi tuturor care deplâng o stare de lucrurî ca a noastră, rĕspundem cu o nepăsare uimitoare prin cea maî nenorocită a noastră deviză: „*Nihil Sine Deo!*"

Şi cu toate acestea se maî găsesc la noî oamenî carî,—dacă nu ne înşală, apoî se înşală—ce zic: Suntem Bulevardul Orientuluî!

Ştiŭ! Vreî să mĕ 'ntrebî ce fac partidele politice şi presa noastră? Iţî rĕspund: se mănâncă eî-în-deeî ca ceî doî leî din fabulă carî s'aŭ mâncat unul pe altul până când n'a maî rĕmas dintr'înşiî de cât cozile.... Literaţiî şi poeţiî? Cântă dragostea, florile de pe câmp, heleşteul, luna... Numaî unul s'a ridicat acum câţî-va anî şi a dat cu piatra în mişeî, adică în ceî maî mulţî din noî. Dar lira'î e frântă şi nu ne-a rĕmas de cât să plângem pe mormîntul sĕŭ!

Ce e de făcut? Vreî să spuî că Românul trebue deşteptat în chipul cum a făcut o dată un predicator original care, în fie-care Duminecă, înainte de a'şî începe predica, slobozea un revolver spre a deştepta p'aceî dintre evlavioşî ce adormiseră? Orî că o lume cu aşa moravurî stricate trebue *destilată* şi curăţită ast-fel de greşelî organice, întocmaî după cum se curăţă apa de murdăriî de tot felul? Că o societate coruptă trebue aruncată în aer prin dinamită întocmaî cum se sfarmă stâncele şi munţiî ce se pun omuluî în cale...? La astea toate m'am gândit şi eŭ. Căcî, de la care strat social de la noî mĕ pot, ne putem aştepta la o scăpare? De la nicî unul. Mie nu mî-a rĕmas de cât credinţa în mijloace desperate. Simt în mine chemarea la sĕvêrşire de fapte marî.

Dacă corupţia în societatea noastră e uriaşă cât un Goliath, de ce n'aşi fi eŭ un David...? Spune'mî, nu sunt eŭ oare menit...?

Dar tunete şi fulgere mĕ întrerupseră. Auziî vocea d'odinioară, însă cu mult maî blândă:

„Destul! Inceteazâ, o tinere cu ochiî roşiţî de plâns! Şi pe mine mĕ podidesc lacrămile căcî priveliştea ce 'mî-o descriî e prea tristă. Mizeria omenească e mare la voî în ţară, dar te înşelî amar. Tu eştî prea slab pentru o aşa de mare faptă. Aŭ nu eştî tu ca un fir de nisip suflat de vênt şi care se pierde în nemărginita pustie?... Ceî carî spînzură şi taie la voî în ţară te-or tăia orî te-or spânzura şi pe tine. Docţiî voştri prea luminaţî şi făcĕtorî de minunî te-or trimite la ocnă. Veî avea soarta predecesoruluî tĕŭ, a alchimistuluî *Roger Bacon*, care a suferit cele maî marî prigonirî şi cele maî crunte pedepse fiind-că şi el a luptat contra credinţeî în autoritatea de pe acele vremurî; veî fi omorît cu pietre ca un alt premergĕtor al tĕŭ, alchimistul *Raimund Lull*, care s'a dus în Africa să converteascâ pe necredincioşî... Puterea ta e cât un atom de mică. Tu vreî să întinzî mâna ta de ajutor noroduluî asuprit? Te facî de rîs! Ce poţî tu face? Dar după cum un singur atom nu'î nimica în natură iar din atom şi atom se compune Cerul şi Pămêntul, tot aşa dacă te veî uni cu alţî mulţî d'aî tĕî, dacă aceî ce's de o părere cu tine nu vor sta cu mâinile în sîn, atuncî veţî forma cu toţiî la-o-laltă o singură putere uriaşă care va mătura de pe faţa pămêntuluî vostru pe corupătorî şi corupţî şi poporul român va fi mântuit. Aŭ nu vezî zilnic soarele rĕsărind? De ce dar să nu crezî în mântuire?

Mergî cu bine!"

Mĕ deşteptaî. Prin fereastra odăiţeî mele ce dă în grădină, tocmaî căzu prima rază de lumină a planeteî noastre dătătoare de viaţă şi nădejde.

Nacolobi.

H. M. STANLEY

17

INTUNECIMELE AFRICEI

Viaţa la fortul Bodo

Când am sosit la Iburi, mĕ simţeam în pielea unuî negustor care întorcêndu-se de pildă din Elveţia saŭ de la băî de mare se vede în faţa uneî grămezî de scrisorî venite în lipsa luî şi care toate reclamă o serioasă atenţiune. Toate trebuesc deschise, citite şi aranjate.

Pentru ca să'mî fie cu putinţă de a merge maî sigur, maiorul Barthelot rĕmase cu arier-garda.

Bolnaviî fuseseră lăsaţî la Ugaume şi la Kilonga-Longa; bagajele netrebuincioase fuseseră îngropate în nisip saŭ înmagazinate la Ipoto. Tot ce ne ameninţa cu întêrzierea în mers, noî îl înlăturasem saŭ jertfisem.

Ce aveam noî de făcut acum îndată.

— Să aducem pe Parke şi Nelson din tabĕra Mauyuemilor, şi iarăşî să aducem îndĕrăt pe convalescenţî, *L'Avance*, mitraileza Maximi, şi cele 176 bagaje înmagazinate la Ipoto.

Să comunic cu maiorul Barthelot prin curierî saŭ singur, eŭ să mĕ duc să'l găsesc.

Maî întêiŭ de toate însă trebuia să ne construim un loc de adăpost. Cât am lipsit noî, indigeniî dăduse foc Ibucruluî, şi când am venit frumosul sat Buryo, nu era de cât o ruină.

Ne făcurăm locuinţe învelite cu scândurile găsite acolo. Imprejurul postuluî se înălţaŭ turnurî 'nalte de cincî metri, pentru ca zi şi noapte santineliîe să poată priveghia câmpul pe care îl semĕnasem noî.

După plecarea luî Stairs în căutarea luî Nelson şi Parke şi a convalescenţilor, locuinţele eraŭ deja aproape gata.

Până la 6 Februarie suntem liniştiţî. De la acea dată însă indigeniî încep a ne da rotocoale, a împrăştia săgeţî otrăvite, a tăia bananî, şi garnizona noastră e împărţită în două patrule. In aceiaşî zi se descopere maî multe tabere de pigmeî la 1500 metre departe de fort. Sunt puşî pe goană, iar locuinţele lor se nimicesc.

După câte-va zile petrecute în casele noastre improvizate ne vedem îngrădiţî de sumedenie de şoarecî şi insecte supărăcioase. Şoareciî daŭ năvală la porumb, ne muşcă de picioare, se plimbă pe feţele noastre, şi se joacă de-a ascunsele pe sub plăpumî.

In ziua de 8 Februarie, dimineaţa, înfipserăm o prăjină lungă de 15 metre, în vîrful căreia fâlfâia drapelul egiptean. Endoneziî îl salutară cu focurî. Abia se sfîrşise ceremonia când se aude o descărcătură de puşcă. Sentinela din vîrful turnuluî strigă: Cine e? şi înţelegem atuncî că caravana de la Ipoto se zăreşte.

Pe doctorul Parke l'am vĕzut întêiŭ; avea înfăţişarea aşa de bună, în cât îţî făcea plăcere să'l vezî... Nelson, schiopătând, veni peste un ceas. Imbătrânise par'că înainte de vreme.

De sigur eî, aflându-se la Manuguri avuseseră maî multă hotărîre şi curaj moral, de cât noî. In ceasurile lungî de suferinţă şi de prostraţie fizică în mijlocul arabilor şi nevoiţî a trăi traiul lor cel plicticos, lor le lipsea celea ce aveam noî, pentru ca să ne îndemnăm la rezistenţă şi să ne încăpăţânăm în hotărîrea noastră.

Cum le era traiul acolo se poate vedea din următorul raport al doctoruluî Parke:

Fortul Bodo, 8 Februarie 1888.

„Am onoare a vĕ trimite prezentul raport:

Conform ordinelor D-voastră din 24 Octombre 1887 am luat de la Mauyuemi pe bolnavî şi baloturile pe care le-aţî lăsat acolo la 28 Octombre.

Din bolnaviî încredinţaţî mie, şapte se maî însdreveniseră şi puteam să'î trimit la 7 Noembre, cu căpitanul Iephson.

Am avut 11 morţî. Mortalitatea asta mare are să vĕ mire fără îndoială; afară de două cazurî, pricina morţeî e foamea. Din ziua când ne-aţî părăsit, şefiî mauyuemî nu ne-aŭ dat de cât o hrană slabă saŭ neîndestulătoare.

Aceia din oamenî care eraŭ destul de zdravenî ca să poată lucra ziua primeaŭ încă ca salariŭ zilnic zece ştuleţî de porumb, dar cum lucrătoriî n'aveaŭ în tot-d'a-una de lucru, mijlocia se reducea la treî ştuleţî. Cât despre nenorociţiî incapabiiî de a putea lucra — şi foarte numeroşî eraŭ — şefiî nu voiaŭ să le dea nimic, şi eraŭ nevoiţî să se hrănească cu ierburî.

Oameniî aveaŭ locuinţe proaste, şi trebuiseră să'şî vîndă îmbrăcămintea pentru hrană. Pe lângă aceasta Mauyuemiî se purtaŭ rĕŭ cu eî, îî silea să facă tâlhăriî, şi când îî prindeaŭ, îî băteaŭ cu vergile, une-orî bătăî mortale. Asmani bin Hassan a primit o lovitură de lancie, care l'a lăsat mort.

(Va urma)

EPIGRAMA

In semidoctum quemdam

Ştiinţele ne'naripează;
Fie!
Dar nu orî-cine două buche ştie
Şi scrie, scrie, scrie,
Şoiman pe dată să se crează.

Legendele poporuluî îmî plac.
Ţĕranul jură
C'un şoarece când fură
De pe altar prescură,
Se face liliac.

Ce mit frumos!
Şi liliacul sboară, dar fuge de lumină,
Stângaciŭ pe sus şi desvăţat pe jos,
Din două firî o fire nedeplină,
La şoarecî un străin, la păserî o străină.

Ξενοπουλός.

Informaţiunî

Se telegrafiază din Sofia ziaruluî *Wiener Allgemeine Zeitung*:

După întoarcerea Prinţuluî Ferdinand se va face reconstituirea Cabinetuluî în sensul uneî împăcărî cu partidul luî Radoslavof.

Câţî-va membri aî acestui partid vor intra în Cabinet.

D. Nacevicî va înlocui pe D-rul Stransky la ministerul de externe.

D. General Manu, ministru de Interne, a sosit astă-zî de la Sinaia, cu trenul de la 11 şi 40 minute.

D. I. Agaricî refuză categoric d'a candida la scaunul vacant de senator al colegiuluî I de senatorî de Roman.

In şedinţa consiliuluî comunal de Sâmbătă s'a aprobat între alte cestiunî rezultatul licitaţieî pentru construirea uneî cazarme pentru măturătoriî oraşuluî, şi licitaţia pentru transformarea filtrelor.

S'a decis ca în vara aceasta chiar să se paveze cu beton fundul laculuî din Cişmigiŭ, ca ast-fel apa să nu se maî infecteze.

S'a maî decis ca întreţinerea grădineî *Episcopia* să treacă asupra Primărieî.

Constituţionalul ne spune că la primă-vară Cooperatoriî aŭ de gând să organizeze o expoziţie în Capitală.

Am dori să ştim care Cooperatorî aî d-luî Papadopulo saŭ aî d-luî Butculescu, orî ceî-l'alţî fără preşedinte.

In vederea înfrumuseţăreî comuneî Sinaia, ministerul de Interne a aprobat cererea ziseî comune de a i se acorda un credit de 15 miî leî, pentru a crea maî multe şosele.

Rezolvirea chestiuneî evreeştî în Rusia:

Se pare că chestiunea evreiască în Rusia va trece într'o nouă fază şi că guvernul va renunţa la mĕsurile restrictive, prin care credea că va putea pune capĕt chestiuneî.

După cât se spune, ar fi vorba de a se institui, printr'o lege specială, şcolî profesionale pentru evreî. Pentru realizarea acesteî ideî se va întrebuinţa o parte din fondurile date de baronul Hirsch.

Guvernul speră că punĕnd la dispoziţiunea evreilor învĕţămêntul profesional, 'î va face să 'şî îndrepte educaţia în acea direcţie şi să 'î împedice de a se deda cultureî mijlociî şi superioare.

Ast-fel şcolile profesionale evreeştî vor îndeplini două scopurî: vor îndrepta pe evreî pe un teren folositor maî cu seamă pentru proviinciile de la apus şi în acelaşî timp vor opri concurenţa ce făcea elementul cult evreesc elementuluî autochton.

D. Szarvasy, antreprenorul care a luat în sarcina sa aranjarea ceasornicluî electric pe piaţa Teatruluî şi în localul teatruluî, a cerut un termen de 20 de zile pentru instalaţie.

Primim o lungă scrisoare prin care ni se denunţă fel de fel de mijloace, unele maî puţin curate de cât altele ale unor tinerî care se daŭ drept studenţî universitarî.

Vom reveni asupra eî, îndată ce vom avea maî multe detaliî.

Din Rusciuk primim ştirea că poate treî-sute de emigraţî aŭ părăsit Bulgaria în cursul sĕptămâneî trecute.

Ministerul de interne a aprobat reducerea taxelor de marcatul mĕsurilor, a oraşuluî Câmpu-Lung.

D-niî Doctorî Severeanu şi Felix, aŭ fost desemnaţî de către consiliul comunal al Capitaleî să asiste la congresul de medicină din Berlin.

Antreprenoriî dărîmăreî clădirilor care cad pe linia Bulevarduluî, 'şî caută numaî interesele lor. Ierî dimineaţă o bucată de zid din hotelul de Atena a sfărîmat o trăsură, lumea era revoltată şi cât pe aci era să pornească o ploaie de cărămizî în capul lucrătorilor.

Rugăm pe D. Primar al Capitaleî să bine-voiască a obliga pe aceştî antreprenorî ca dărîmarea să nu se facă spre stradă, saŭ daca nu se poate alt-fel să oprească circulaţia.

La Dr. Georgescu în strada Rafael bolovaniî de zid a ajuns până în curtea vecinuluî de viz-a-viz.

D. C. Alexandrescu, casierul Eforieî spitalelor civile, ne comunică că ierî la ora 12 a găsit pe bulevard în dreptul cluburuî naţional un portmoneŭ conţinĕnd o piesă de aur, două de argint şi 35 banî.

Păgubaşul este rugat a se prezenta la eforie de la ora 11 până la ora 3 după amiazî pentru a 'şî ridica obiectul.

Ştim că D. Dr. Nichita Andriţeanu, este medicul culoreî de Roşu, maî ştim că D-sa locueşte foarte aproape de Sf. Gheorghe cel noŭ şi d'aceia 'l rugăm să treacă pe lângă avuzul din faţa librărieî Şcoalelor şi să ne spue, apa din acel rezervoriŭ este maî bună şi maî limpede pentru bĕut de cât apa din bazinul băilor din Strada Vesteî destinată pentru scăldat?

Noî credem că nu, de oare ce cea dintâiŭ a făcut vermî iar cea d'a doua este aşa cum 'î-o serveşte pe fie-care secundă serviciul apelor comunale.

D. Căpitan Budişteanu Ioan, din regimentul al patrulea de dorobanţî este înaintat la gradul de maior, în regimentul 16 de dorobanţî.

D. Căpitan Marcu George, din regimentul I de dorobanţî, este înaintat la gradul de maior, în regimentul 33 de dorobanţî.

In editura Socec & C-ie: a eşit de sub tipar ediţiunea de vară a *Călăuzeî călătoruluî în ţară şi în streinătate* care coprinde: Itinerariul complect al liniilor din ţară, itinerariul liniilor principale din streinătate, preţurile noî de parcurs, preţurile balneare, preţurile biletelor de plecare, de ducere şi întoarcere, preţurile de abonament etc. etc., precum şi regulamentul şi preţurile pentru principalele articole de transport în ţară şi în streinătate.

Preţul unuî exemplar, inclusiv o hartă complectă a căilor ferate române şi o hartă a liniilor principale din Europa centrală, 1 leŭ.

De vînzare la cele maî însemnate librăriî şi gărî din ţară.

Buletinul Meteorologic pe ziua de (7) 19 Iulie.

La orele 12 noaptea termometrul centigrad arată + 23° grade.
La 7 dimineaţa. + 25°
La 12 ziua + 33
Inălţimea barometrică 751.
Cerul puţin noros.

Ştirî Telegrafice

CONSTANTINOPOL, 9 Iulie.—O Iradea a Sultanuluî, relativ la episcopiî bulgarî, conţine câte-va restricţiunî pe carî consiliul de miniştri le va resolva chiar azî. Beratele trebuincioase vor fi expediate zilele acestea pe baza uneî a doua Iradea.

TRIEST, 9 Iulie. — Vasul de rezbel rus „Vladimir Monomach" care se repara de maî mult în portul Triest, a fost expediat.

BELGRAD, 9 Iulie.—Membriî comitetuluî diriginte al partiduluî radical şi câţî-va din miniştri aŭ plecat la Iagodina unde va fi o întrunire generală a partiduluî radical.

MONTEVIDEO, 9 Iulie.—Agiul s'a urcat la 35. Se asigură că e vorba de a se crea o datorie internă cu 10 la sută procent şi destinată la retragerea biletelor Bănceî Naţionale din circulaţiune.

I. S. TURGHENIEFF[*]

IRINA

A doua-zi dimineaţa, Litvinof tocmaî se întorcea de la bancherul sĕŭ, cu care maî vorbise despre slăbiciunea schimbuluî nostru şi despre mijlocul cel maî bun de a primi banî, când îî dădu portarul un răvaş. Eî cunoscu slova Irineî şi fără să rupă pecetea—atins de o presimţire rea—intră în odae. Răvaşul era scris franţuzeşte şi în chipul acesta:

„M'am gândit toată noaptea la propunerea ta... vreaŭ să 'ţî vorbesc fără încunjur. Tu aî fost deschis la inimă către mine şi eŭ către tine tot aşa vreaŭ să fiŭ; nu *pot* să fug cu tine, n'am destulă *putere* pentru asta. Simt cât de vinovată sunt în ochiî tĕî,—greşala mea de acuma e maî mare de cât cea dintâiŭ;—mĕ despreţuesc, mĕ copleşesc de mustrare, dar nu pot să mĕ schimb. De geaba îmî tot cânt că 'ţî-am zdrobit fericirea, că acuma eştî într'adevĕr în drept să mĕ socoţî de nesimţitoare, că am făcut totul, că 'ţî-am dat o făgăduială straşnică.. Mĕ apucă spaima, 'mî e groază de mine însu'mî, dar nu pot să fac alt-fel; nu pot, nu pot. Nu caut să mĕ desvinovĕţesc, nu spun că am fost dusă şi eŭ... asta nu înseamnă nimic, dar vreaŭ să 'ţî maî spun încă o-dată că sunt a ta, a ta pentru tot-d'a-una; fă cu mine ce vreî. Dar a fugi, a lăsa totul.. nu! nu! nu! Te rugasem să mĕ scapî; nădăjduiam că voiŭ putea drege totul, a rupe cu totul, dar par'că nu maî este noroc pentru mine, pare că otrava a străbătut prea adinc; pare că nu se maî cade să înghiţă cine-va multă vreme aerul acesta. Am stat mult la îndoială înainte de a 'ţî scrie răvaşul acesta; sunt îngrozită de întipărirea pe care 'ţî-o va lăsa; maî am nădejde numaî în dragostea ta, am socotit însă că n'ar fi lucru cinstit dacă 'ţî-aşî ascunde adevĕrul, maî ales că poate tu acuma aî început să facî pregătirî pentru sĕvîrşirea hotărîreî noastre. Ah! a fost fermecătoare hotărîrea, dar nălucire. Of, prietine, ţine-mĕ de femee slabă şi fără preţ, despreţueşte-mĕ, dar nu mĕ lăsa, nu lăsa pe Irina ta! 'Mî trebue tot atâta putere ca să trăesc fără tine, câtă 'mî-ar trebui ca să 'mî curm zilele. Ne întoarcem în curând la Petersburg, haî şi tu acolo; 'ţî-om găsi de lucru; darurile tale nu se vor perde, veî putea să le găseştî o îndeletnicire cinstită; numaî să trăeştî pe lângă mine, să mĕ iubeştî aşa cum sunt, cu toate slăbiciuniile mele, cu toate cusururile mele şi să fiî încredinţat că nicî o inimă nu 'ţî-ar fi aşa de credincioasă ca inima Irineî tale. Vino de grabă la mine; n'oiŭ avea o clipă de odihnă, până nu te-voiŭ vedea."

Sîngele îî se sui în cap, luî Litvinof, îî se închegă acolo pe urmă îî căzu încet şi greŭ pe inimă ca un ciocan. El

[*] Fragment din *Fumée*,

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

8

ADOLPHE ADERER

VERBINELE

Tradus de I. S. Spartali

La câţî-va paşî maî departe nişte lucrătorî lucra la un mormînt pe care'l ridica un moştenitor recunoscător. Departe lângă un mormînt deschis chiar în ziua aceea, steteaŭ în picioare vreo treî-zecî de persoane; două-orî treî plângeaŭ cu lacrămî fierbinţî, ceî-l'alţî ascultaŭ pe popă, se uitaŭ la ceas, saŭ citeaŭ inscripţiile după morminte.

Ciorile băteaŭ din aripî pe deasupra mormintelor saŭ ţipaŭ prin copacî.

Enric nu vĕzu, nu auzi nimic.

Ingenuchie lângă mormîntul fiuluî sĕŭ şi scoase din portofoliu nişte florî uscate:

— Scumpul meŭ Gaston, zise el plângând, când te-am părăsit ca un nebun, ca un criminal, ca un ucigaş, tu mi-aî dat cu mănuşiţa ta drăguţă verbinele acestea şi 'mî aî zis că sînt florile la carî ţine mama ta.... Le am luat cu mine. Nicî-o dată nu m'aŭ părăsit. Le-am sărutat şi am plâns pe ele... Ţi le aduc îndărăt, scumpul meŭ copil... Dea Dumnezeŭ ca mirosul lor să ajungă până la tine... Ele îţî vor cere să ierţî pe tatăl tĕŭ... fiî bun scumpul meŭ copil...... Nu atât pentru mine te rog cât pentru muma ta iubită care a fost aşa de nenorocită din pricina mea.. Eŭ vreaŭ să'î fac de acum încolo o existenţă de linişte şi de fericire, dacă se poate, pentru noî, ca să fim fericiţî fără tine!...... Spune'î mamiî tale, scumpul meŭ fiŭ, spuneî, că seara, când se roagă pentru tine. ziua, când vine să vorbească aci cu tine spune'î să mĕ ierte... Poate că muma ta te va asculta pe tine, fiind-că te iubea mult!... Muma ta mĕ goneşte... Şi dacă nu o voiŭ găsi voiŭ remâne să trăesc la un loc cu tine!

Un ţipăt rĕspunse vorbelor luî din urmă.

Enric ridică capul.

Laura era în faţa luî, leşinase. El o prinse în braţe.

— Ah! Doamne! a leşinat!.. Nu'î maî bate inima... O să moară!... Nevasta mea! nevasta mea! ajutor! ajutor!

Lucrătoriî aleargă. Veniră şi persoane de la înmormîntare. Ajutară pe Enric ca să îngrijască pe nevasta sa Laura dintr'o scobitoare de piatră apă grămădită din ploî, udară tâmplele şi ochiî tinereî femeî. Laura se deşteptă. Se uită împrejur, însă nu cunoscu pe nimenî.

Enric maî că nu cuteza să se arate.

— Enric!... zise ea încetişor Enric... Mi s'a părut că aud pe Gaston că vorbeşte... Din pricina asta mî-a venit rĕŭ... Sînt maî bine acum.... Du-mĕ d'aci, Enric.... Du-mĕ...

Şi maî încet, zise iar:

— La tine acasă!...

SFÊRŞIT

maĭ citi încă o dată scrisoarea Irineĭ şi ca maĭ de mult la Moscva, căzu neînsufleţit pe divan. O prăpastie neagră îl cuprinsese într'o clipă şi el o privea cu o spaimă de tîmpit. Iar se făcuse jucăria uneĭ înşelăciunĭ şi a uneĭ mişeliĭ. Viaţa luĭ năruită, totul scos din rădăcină din ea şi iată şi creanga cea de pe urmă de care ar fi putut să se ţie, făcută ţăndărĭ.

Haĭ cu noĭ la Petersburg,—îngână el c'un rîs silit.—'Ţĭ vom găsi acolo de lucru. Nu cum-va aveaŭ de gând să mě facă ciocoiaşĭ de casă? Cine e acel *noĭ*? Iată un lucru care pentru mine e tainic şi nehotărît, şi taina aceasta voia s'o şteargă, s'o arunce în foc! Iată lumea aceasta a uneltirilor, a legăturilor tainice, această lume a *Belskilor* şi a *Dolskilor*! Ce viitor, ce rol strălucit m'aşteaptă.

A trăi în apropierea eĭ, a veni pe la dânsa, a împărtăşi melancolia stricată a femeeĭ de modă sătulă de lume şi totuşĭ neputând trăi de o parte, a fi prietenul caseĭ şi fireşte a *Excelenţeĭ Sale* [bărbatul N. Tr.] până când pofta trece, până când plebeul îşĭ perde farmecul şi atuncĭ îĭ ea locul generalul cel gras orĭ D. Finikof, iată ce e cu putinţă, plăcut şi bine înţeles cinstit: doar vorbeşte de întrebuinţarea cu folos a „talentelor meleĭ Cât despre „plan“ e numaĭ nălucire, nălucire... Sufletul luĭ Litvinof era zguduit de mişcărĭ pripite şi împrăştiate asemenea vîltejurilor de vînt înaintea vijelieĭ. Fie-care vorbă din scrisoarea Irineĭ, făcea să 'ĭ crească miniea, maĭ ales 'l jigneaŭ încredinţările eĭ, pe care le înoia, că simţirea eĭ e nestrămutată. „Nu pot să las lucrurile aşa, strigă el în sfîrşit, n'am să 'ĭ daŭ voe să se joace cu viaţa mea, cu atâta cruzime..... Litvinof se ridică de o dată şi 'şĭ luă pălăria. Dar ce să facă? Să alerge la dânsa? Să 'ĭ rěspundă la scrisoare? Se opri şi braţele i se muiară. Da, ce e de făcut?

Nu 'ĭ dăduse el însu'şĭ s'aleagă? Alegerea n'a fost după placul luĭ dar orĭ-ce alegere e cu primejdie. Ea nu s'a ţinut de cuvînt, e adevěrat, ea însăşĭ maĭ întâiŭ a spus că e gata să lase totul şi să 'l urmeze, încă e adevěrat; dar ea nu 'şĭ tăgădueşte greşala, îşĭ zice singură femee slabă; ea n'a vrut să 'l înşele, s'a înşelat singură. Ce să zicĭ la aşa ceva? Cel puţin ea nu umblă cu şiretlicurĭ, e deschisă la vorbă, chiar crudă. Nimic n'o silea să se deluşească aşa de curând, ar fi putut să 'l poarte cu făgăduelĭ, ar fi putut să lungească treaba mult şi bine, să 'l ţie în neştiinţă până va pleca cu bărbatul sěŭ în Italia. Dar ea îĭ înveninase viaţa, umpluse de venin două vieţĭ! Totuşĭ în ochiĭ Tatianeĭ nu era *ea* vinovată, ci el, Litvinof, el singur; n'avea dreptul să 'şĭ spele mîinele de greşala aceasta, care 'l ţinea de gât ca un şuvăţ de fer. Toate acestea sunt foarte adevěrate, dar ce maĭ rěmâne de făcut acuma?

Iarăşĭ se aruncă pe scaun,—şi iarăşĭ întunecoase şi surde, clipele, începură să treacă cu e iuţeală mistuitoare, fără a lăsa urme.

„Şi dacă aş crede-o? îşĭ zise el de o-dată. Ea mě iubeşte; oare această pornire, această patimă care s'a păstrat atâţea anĭ pentru ca că iasă acuma la iveală cu atâta putere, n'are ea intr'însa ceva ce nu se poate înlătura, ce nu se poate îmblânzi ca o lege a fireĭ? A trăi la Petersburg... N'aşĭ fi cel dintâiŭ în staera asta. Incotro aşĭ fi putut fugi cu dînsa? Se puse pe gândurĭ. Irina se arětă închipuireĭ sale, aşa cum îĭ rěmăsese în minte de la cea de pe urmă întâlnire; dar nu ţinu multă vreme. El îşĭ veni în fire, respinse cu mânie îndoită şi amintirea şi chipul acesta înşelător. „Tu-'mĭ arăţĭ o cupă de aur, strigă el, dar în băutura ta este otravă şi aripile tale albe sunt mânjite cu glod.. Lasă-mě! Să maĭ rěmân aicĭ cu tine în vreme ce mi-am... gonit logodnica.., aşĭ fi prea mârşav!“ Işĭ fringea mânele şi un alt chip cu întipărirea suferinţeĭ pe e faţă nemişcată, cu mustrare mută într'e privire de adio, se ridică din prăpastie...

Litvinof s'a chinuit mult în aşa chip, multă vreme încă gândurile sale aprinse se aruncaŭ încolo şi încoace ca şi gândurile unuĭ bolnav la pat. In sfîrşit se linişti. Se hotărîse. Din capul loculuĭ chiar el presimţise hotărîrea aceasta; ea se arătase maĭ întâiŭ ca un punct depărtat, abia zărit prin val vîrtejul şi întunerecul lupteĭ sale năuntrice; apoĭ se tot apropiase pe nesimţite neîmpiedecată şi în sfârşit i se împlântase în inimă, rece, ca un cuţit.

Litvinof îşĭ scoase iarăşĭ calabalîcul din colţul odăeĭ, îşĭ aşeză iarăşĭ buclucurile, fără să se grăbească, chiar cu un fel de rânduială dobitocească; chemă gazda, îşĭ plăti datoria şi trimese Irineĭ un bilet scris ruseşte, cum urmează:

„Nu ştiŭ dacă eştĭ acuma maĭ vinovată faţă cu mine, de cât odinioară, ştiŭ însă că lovitura aceasta e cu mult maĭ grozavă.... S'a sfîrşit. D-ta 'mĭ spuĭ: nu pot şi eŭ de asemenea îţĭ respund: nu pot... să fac ceia ce vreĭ D-ta; nu pot şi nu vreaŭ s'o fac. Nu'mĭ respunde. D-ta nu eştĭ în stare să'mĭ daĭ tocmaĭ respunsul care m'ar mulţumi. Plec mâine de vreme cu cel d'întâiŭ tren. Rěmâĭ cu bine, fiĭ norocită. E de crezut că nu ne vom maĭ vedea.“

Litvanof n'a eşit toată ziua din casă Par'că aştepta ceva.

Pe la 7 ceasurĭ o femeie îmbrăcată cu un mantel negru, cu un věl des pe obraz s'a apropiat de două orĭ de intrarea hanuluĭ. După ce s'a dat puţin îndărăt pentru ca să iscodească ceva, a făcut cu mâna un semn hotărîtor şi s'a îndreptat cu curaj pentru a 3-a oară, spre intrare.

— Unde te ducĭ, Irino Pavlovna? zise din napoia eĭ un glas ostenit.

Ea se întoarse înfiorată... Potughiu venea după dinsa.

Ea se opri, se gândi o clipă, îĭ eşi înainte, îl apucă de braţ şi'l trase după sine

— Du-mě, du-mě de aicĭ, îĭ zise ea resuflând cu greŭ.

— Ce aĭ păţit Irino Pavlovna?

— Du mě, îĭ zise ea din noŭ, cu maĭ multă putere, dacă vreĭ ca să nu rěmân aicĭ pentru tot-d'a-una.

Potughiu plecă capul umilit şi amêndoĭ se depărtară.

A doua zi, des de dimineaţă, Litvinof era gata să plece când iată intră Potughiu. El se apropie de Litvinof şi'l strânse mâna fără a zice o vorbă. Litvinof tăcea de asemenea. Amêndoĭ nu se simţeaŭ în apele lor şi se sileaŭ în zadar să zîmbească

— Am venit să'ţĭ urez călătorie bună, îngână în sfîrşit Potughiu.

— Şi de unde ştiaĭ că plec astă-zĭ? întrebă Litvinof.

Potughiu se uită cu băgare de seamă la podele.. Vezĭ bine că am ştiut'o.

Intâlnirea noastră de pe urmă se sfîrşise pe o cale greşită... N'am vrut să te las să plecĭ fără să'ţĭ spun cât de mult ţiŭ la D-ta.

— Acuma ţiĭ la mine?... când plec...

Potughiu câtă abătut la Litvinof.

— Ah! Grigore Michailovicĭ, Grigore Mihailovicĭ, începu el cu un oftat greŭ, nu trebue să maĭ alergăm la chiţibuşurĭ şi şiretlicurĭ. Ascultă, mi se pare că D-ta nu cunoştĭ aşa de bine literatura noastră naţională, de bună seamă n'aĭ auzit de Vaska Buslaef?

— De cine?

— De Vaska Buslaef, Novogorodianul cel isteţ..., în cronica luĭ Kirşa Danilof.

— Care Buslaef? bolborosi Litvinof cam înciudat de chipul în care se schimbase vorba. Nu ştiŭ

— Nu'ĭ nevoie. Uite unde am vrut să'ţĭ atrag luarea aminte. Vaska Buslaef, după ce a hotărît pe Novogorodinenii luĭ ca să facă un drum la Ierusalim şi după ce s'a scăldat, spre ruşinea lor, în rîul sfânt al Iordanuluĭ, acest Vaska Buslaef, aşa de isteţ se urcă pe muntele Tabor.

Dară în vîrful munteluĭ se găseşte o piatră peste care oamenĭ de toate neamurile s'aŭ încercat în zadar să sară. Vaska a vrut să 'şĭ încerce norocul. Un cap de mort îĭ şedea în cale, el îĭ dă cu piciorul. Capul de mort 'ĭ zice: „De ce mě azvîrlĭ? Eŭ am ştiut să trăesc, ştiŭ că mě tăvălesc în ţěrînă, şi ţie tot aşa are să ţi se întêmple.“ Şi într'adevěr. Vaska 'şĭ face vînt şi era maĭ dincolo de piatră, când 'ĭ se agaţă poala şi'şĭ sparge capul Trebue să atrag aicĭ luarea aminte prietinilor meĭ slavofiliĭ, tare porniţĭ a da cu piciorul în capeteie de morţĭ şi în neamurile, necurate“ că ar trebui să se gândească la povestea asta.

— Dar la ce ţinteşte asta? întrerupse nerăbdătorul Litvinof. E vreme să plec, mě iartă....

— Asta ţinteşte ca să-ţĭ arěte, îĭ rěspunse Potughiu, şi ochiĭ sěĭ luciră cu o simţire prietenească, de care Litvinof nu-l credea vrednic,—că d-ta n'aĭ dat cu piciorul în capul de mort şi că poate 'ţĭ va fi dat să saĭ peste piatra blestemată. Nu vreaŭ să te maĭ ţin de vorbă, dă-mĭ voe numaĭ să te sărut.

— Eŭ n'am să maĭ încerc să sar rěspunse Litvinof, sărutându'l de treĭ orĭ şi cum îĭ era sufletul plin de simţirĭ triste, o simţire de compătimire pentru fiinţa aceasta singuratecă, se ivi o clipă în inima sa.

— Vreĭ să-ţĭ duc şi eŭ ceva? zise Potughiu.

— Nu, mulţumesc, nu te osteni, am să le duc toate singur.

Puse pălăria în cap, luă geanta în mână.

— Şi aşa zicĭ—întrebă el din pragul uşeĭ —zicĭ că aĭ vězut-o?

— Da am vězut'o.

— Eĭ şi..., ce face?

— Potughiu nu rěspunse îndată.

— Ea te aştepta ierĭ... are să te aştepte şi astă-zĭ.

— Ah!.... spune-ĭ.... ba nu, nu-ĭ nevoe. Adio... Adio...

Litvinof cobori repede scările se aruncă într'o trăsură şi ajunse la drumul de fer fără să fi aruncat o privire asupra oraşuluĭ în care lăsă o parte din viaţa sa.... Par'că se lăsase în voia unuĭ şuvoiŭ puternic, care 'l apucase, 'l tîrîse şi era tare hotărît să nu încerce să scape de şuvoiŭ.

Se aşeză în vagon.

— Grigore Michailovicĭ..., şopti un glas rugător dinapoia luĭ El tresări. E cu putinţă? Irina? Era ea într'adevěr.

Invělită cu şalul servitoareĭ sale, o pălărie de drum abia ţinându-ĭ cozile despletite, ea stătea pe *peron* şi îl privea cu ochiĭ pe jumětate închişĭ. Intoarce-te, întoarce-te, am venit să te caut, spuneaŭ aceştĭ ochĭ. Şi câte nu făgăduiaŭ eĭ! Ea nu scotea o vorbă din gură: n'avea putere să vorbească, dară toată firea eĭ par'că se ruga s'o erte.

Litvinof cu greŭ se ţinu de nu se muiă şi de nu se aruncă spre dênsa, dară şuvoiul cu scăparea, căruia îĭ se dăduse, învinse.

El sări în vagon şi înturnându-se arětă Irineĭ un loc deşert lângă dênsul. Ea îl înţelese. Maĭ avea vreme. Un pas, o mişcare şi două fiinţĭ legate pe vecie ar fi fost duse în necunoscut.... In vreme ce ea se codea, resună o şuerătură şi trenul porni.

Litvinof se resturnă îndărăt, Irina ajunse clătinându-se la o bancă şi se lăsă pe ea, minunând prin aceasta pe un diplomat în *disponibilitate*, care se învârtia pe acolo din întêmplare.

El o cunoştea puţin pe Irina, dar îşĭ bătea mult capul cu dênsa; părându-i-se leşinată, el socoti că avea un atac de nervĭ şi crezu de datoria sa, datoria unuĭ *cavaler*, să 'ĭ vie într'ajutor. Dar mirarea luĭ crescu maĭ mult când, la întâia vorbă pe care 'ĭ-o spuse, ea sări de odată în picioare, respinse braţul pe care 'i-l întinsese el şi eşind în uliţă, se pierdu, în câte-va clipe, într'una din negurile albe, aşa de obişnuite la Baden în cele d'întâiŭ zile de toamnă.

CURIERUL BAILOR

Strunga.

In No. de Joĭ 5 Iulie am vorbit despre frumuseţea şi posiţiunea pitorească a Strungeĭ, fără însă a cuprinde în descrierea făcută şi împrejurimile.

Am arătat modul cum petrec vizitatoriĭ şi cât de repede şi dulce se scurge vremea într'o distracţie nesfîrşită de la ivirea zileĭ până la sfîrşitul eĭ.

Ziua de azĭ însă pentru mine a fost neîntrecut de plăcută de oare-ce a maĭ adăogat la programul comun şi o escursiune la locul numit *Massa tîlharilor*.

E de prisos cred să arăt cum şi ce fel s'a întocmit această nouě partidă de plăcere, voiŭ spune numaĭ că, după dejun eram gata de drum şi că pornirăm.

Descindem din sala de bileard unde era dată întâlnirea, trecem soseaua naţională şi apucaiŭ drumul băilor.—Ajunşĭ aci, cotim la dreapta pe o potecuţă îngustă şi după ce străbătem o mică pajişte smăltată numaĭ cu florĭ de câmp care te îmbată de miros intrăm în pădure. „Ce sublimă frumuseţe! ce privelişte fără seamăn se arătă vederilor mele! cine ar putea să descrie cu adevěrate culorĭ, tablourile poetice şi pline de farmec ale naturiĭ carĭ îţĭ răpesc ochiĭ când trecĭ din arşiţa luminoasă a câmpuluĭ în umbra recoritoare şi îmbălsămată a codruluĭ! Cine este omul care poate vedea natura artistă, fără s'o admire?

Ce fiinţă, condusă de o imaginaţie înflăcărată nu s'ar simţi că devine un geniŭ şi care făptură omenească orĭ cât de puţin visătoare nu s'ar crea poet, atuncĭ când mintea luĭ, rătăcitoare pe cărările frumosuluĭ îl face să vadă la fie-care pas, la fie-care mişcare, ceva noŭ, ce-va neînchipuit de plăcut, ce-va care se poate cu drept cuvînt numi un capo d'operă neîntrecut. Cel maĭ măreţ peisagiŭ, codrul în toată splendoarea luĭ împodobit cu arborĭ mirositorĭ a căror ramurĭ sărută crengile, ederĭ ce se târăsc lenoase pe un parchet moale şi verzul de muşchiŭ prin inima căruia şerpuesc potecele brodate cu pietricele şi ţěrmurite cu arbuştĭ înfloriţĭ. Freamătul şoptitor al frunzelor, care se îngână cu ţîrîitul greierilor pe când soarele care atinsese cifra de amiazĭ după ce poleia vîrfurile copacilor, îşĭ trimitea prin miĭ de raze chipul să se odihnească în făgaşele pline cu apă cristalină a isvoarelor, durând cărărĭ de lumină, de umbre şi de perspective, în toate direcţiunile şi făcênd să strălucească ca de o pulbere de aur cu diamante muchile frunzelor ude încă de roua dimineţiĭ.— Intr'atât uitasem unde şi cum mě aflam la privelişte ce ochiĭ meĭ setoşĭ descoperise, că fără a maĭ ţine în seamă oboseala ce cuprinde pe călětorĭ mergeam înainte admirând, răpit, încântat.

Urcăm în sfîrşit ultima colină şi ajungem pe platoul numit „*poiana*“. Aci altă frumuseţe: ocâmpie în sînul păduriĭ încadrată de copacĭ tinerĭ şi acoperită numaĭ cu trifoiŭ, pelin, sulcină, Mărgărite, mintă creaţă şi ismă, care îmbată aerul. In această regiune a arteĭ creatoare numaĭ fluturaşiĭ culegeaŭ nebunaticĭ parfumele la concertul paserilor carĭ se întreceaŭ a fi auzite şi admirate.

Străbatem poiana pe o cărare maĭ aproape acoperită de erburĭ care se desena cam la Sud-Est şi înaintând puţin câte puţin în pădure, ajungem în sfîrşit la locul zis: „*Masa tâlharilor*“. Aci vedeam şi nu'mĭ venea să cred ochilor. Inchipuiţi-vě pe cea maĭ înaltă culme a dealurilor acoperite de pădurĭ, o raritate a căreĭ umbră soarele n'o alungă de cât în răsărit. Poteca conducea la o ridicătură de pământ în formă de masă de vre-o 60 c. m. înălţime pe o lungime 4—5 metri şi lată de 1½—2. In această masă săditĭ şi crescuţĭ uniformĭ şi la aceiaşĭ distanţă 3 ştejarĭ.

In dreapta meseĭ . Codru atât de des că nu'l vede nicĭ soarele, la stânga nişte cărărĭ cotite care se împreună lângă un isvor şi în faţă o râpă de toată frumuseţea dreaptă ca un zid şi colorată icĭ colea cu câte o rădăcină de pom care 'şĭ trimite vinele până în fundul eĭ. De pe această culme priveliştea băilor este o adevěrată panoramă. Totul se vede foarte bine, afară de cofetărie care se perde în umbra arborilor; maĭ departe la Sud şi Vest dealurile Hârlăuluĭ, la *Sud-Est Podul Iloaeĭ* şi la *Est* când cerul e senin şi atmosfera liniştită chiar *Iaşul*. Iată acum de ce acest loc a luat numele de *Masa tâlharilor*.

Aci era punctul de observare şi locul de întâlnire al făcătorilor de rele carĭ până pe la aniĭ 1870 bântuiaŭ locurile învecinate. Nimenĭ nu putea să treacă pe sosea în nicĭ o parte fără să fie vězut şi oprit în drum; din această cauză teama şi nesiguranţa călětorilor a făcut pe oamenĭ să părăsească soseaua până la facerea drumurilor de fer şi să scoată şi un cântec popular care se maĭ cântă şi azĭ iată'l:

In pădurea de la Strungă
Sint de ceĭ cu flintă lungă
Carĭ te chitesc la pungă
Şi'ţĭ ea tot ca să le-ajungă.

La masa tâlharilor
Stă capul pândarilor
Şi cu'n şuer mână'n vale
Hoţiĭ carĭ'ţĭ es în cale
Toţĭ pitiş, cu durda plină
Es din umbră la lumină
Câte doĭ şi câte unul
Până ce-a cuprins tot drumul

Şi te desbracă măĭ frate
Ba'ţĭ maĭ dă ş'un puiŭ de bâte
Şi golaş ca v'aĭ de tine
Te pofteşte „mergĭ cu bine“
Vaĭ de biet drumeţ săracu,
Maĭ bine 'l-ar lua dracu
De cât noaptea fără spor
Ar pica în mâna lor.

. . . .

Soarele coborâse către sfinţit. Şi findcă ne odihnisem în deajuns, mica noastră caravană se pune din noŭ în marş şi după o oră când ziua scăpăta pe hotarele amurguluĭ intrarăm în localul băilor pe alte drumurĭ maĭ puţin frumoase şi pitoreştĭ dar maĭ scurte.

Don-Arma.

ULTIME INFORMATII

Maĭ multe persoane susţineaŭ ierĭ la Capşa că persoana care a câştigat losul cel mare la loteria Bisericeĭ catolice, acel neamţ care nu voeşte a fi cunoscut nu este altul de cât M. S. Regele.

Dăm, se înţelege, această informaţiune sub rezervă.

Aflăm de la o persoană foarte autorizată că colectiviştiĭ sunt desperaţĭ de situaţiunea lor.

Unul din eĭ, vorbind azĭ cu un amic al nostru, zicea că acum două anĭ când aŭ căzut de la putere, eraŭ maĭ tarĭ şi maĭ bine organizaţĭ de cât astă-zĭ, când aŭ club, comitete şi paracomitete.

Intrebându'l amicul noseru, ce speranţă aŭ eĭ—colectiviştiĭ—la viitoarele alegerĭ comunale, el a rěspuns:

—Nu ştiŭ zěŭ, de ne vom prezenta, de oare-ce suntem maĭ mult de cât sigurĭ că vom cădea, maĭ ruşinos de cât a căzut vr'o-dată conservatoriĭ.

Amicul nostru insistând să maĭ afle ceva, colectivistul l'a rugat să nu 'l maĭ întrebe de politică, de oare-ce, maĭ bine de o lună n'a maĭ dat pe la club şi că nu se maĭ ocupă de politică, dorind maĭ bine să 'şĭ caute de interesele sale particulare.

Un confrate anunţă că D. General Manu, ministru de interne a plecat aseară în Moldova. Ştirea este prea grăbită, D-sa va pleca astă-seară.

Ministerul Domeniilor, vězênd că multe persoane cer autorizaţia de a lua apă şi nămol din Lacul-sěrat, lucru care aduce vătămare laculuĭ, a decis ca pe viitor această autorizaţie să nu se maĭ dea la nimenĭ.

Comisiunea însărcinată să aranjeze planurile şi modelul pentru construirea unuĭ teatru la Iaşĭ, a opinat ca Ministerul să trimită în streinătate o persoană care să vază şi să studieze cele maĭ perfecţionate teatre şi apoĭ să se elaboreze planurile şi devizul cheltuielilor necesare acesteĭ lucrărĭ. In curênd, Ministerul îşĭ va da avizul asupra hotărîreĭ comisiuneĭ.

In urma alegereĭ făcute, ministerul domeniilor, a confirmat ca membri aĭ Camereĭ de comerţ din Constanţa, pe D-niĭ Guillom Bornsescu, D. Nicolaescu, N. Cialâcu, T. H. Gheorghiu, I. H. Stoian, Agop Tomasian, I. Anagnosti, Abdul Hamid şi H. I. Osman.

Cu începere de erĭ, afacerile Primărieĭ aŭ început a fi conduse de către D. Şoimescu, ajutorul de primar, care va înlocui pe D. Pache Protopopescu, pe tot timpul lipseĭ sale în concediŭ.

Ministerul Domeniilor, spre a împedica întinderea filoxereĭ maĭ mult la noĭ, a decis ca viele din comunele Cocoreştĭ şi Cepeari din judeţul Romanaţĭ şi Coşula şi Stroeştĭ din judeţul Botoşanĭ să fie distruse cu desěvêrşire, de oare-ce s'a constatat prezenţa flageluluĭ.

Un consiliŭ de generalĭ se va ţine din noŭ astă-zĭ la Ministerul de Rezbel, sub preşidenţia D-luĭ General Vlădescu, spre a discuta asupra programuluĭ viitoarelor manevre.

Inaintările în armată la gradul de generalĭ, nu se vor face de cât după ce se vor termina manevrele din toamna aceasta.

Domnul I. Alduleanu, noul procuror de Roman, va pleca astă-zĭ a postul sěŭ.

D. Dimitrie Perticari, secretarul legaţiuneĭ noastre la Roma, este permutat în aceiaşĭ calitate la Viena, în locul D-luĭ Raul Romalo, demisionat.

Iarăşĭ vedem cutreerând pe strade fel de fel de indivizĭ, vênzătorĭ de mărfurĭ ambulante.

Rugăm din noŭ pe D. Prefect al Capitaleĭ să aplice legea aşa cum trebue.

Aflăm cu o deosebită plăcere logodna simpaticuluĭ Medic al căilor ferate Rustchuh-Varna, D. dr. Leon Stein, cu D-ra Bertha Landau.

CASA DE SCHIMB
„MERCURUL ROMAN"
MICHAIL EL. NAHMIAS
Bucureştĭ, strada Lipscanĭ No. 51

Cumpără şi vinde efecte publice scontează cupoane şi face orĭ-ce schimb de monezĭ, recomandă cu deosebire marele sĕŭ depoŭ asortat cu losurĭ garantate de Stat plătibile atât cu banĭ gata cât şi în rate lunare. Comandele din provincie se efectuează prompt contra Mandat postal.

Cursul pe ziua de 5 Iulie 1890

Valorĭ		Cump.	Vinde
Comunale noĭ 5 la sută		94—	94½
5% Renta perpetuă		103—	104-
5% Renta amortisabilă		98¾	99½
4% Renta amortisabilă		85½	86 —
6% Obligatiĭ de Stat (Conv. rurală)		100—	101½
5% Impr. Com. Bucur. Em 1883		92¼	93—
7% Funciare rurale		101½	102 -
5% Funciare rurale		96 —	96¾
7% Funciare urbane		101¾	102¾
6% Funciare urbane		100½	101 —
5% Funciare urbane		93½	94
5% Funciare urbane de Iassy		80½	81½
Agio la aur		0,05 %	0 10%
Florinĭ		2 16	2 17—
Ruble de hârtie		2 90	2 95
Losurĭ	Castig. princip.		
Oraşul Barletta . Leĭ	2 000,000	43	47
Oraşul Bari	500,000	70	75
3% Ville Paris Em. 1886	100,000	100	105
2½% Ville Bruxelles 1886.	150,000	97	102
3% Impr. Sĕrbesc Em. 1881	100,000	82	84—
5% Impr. Congo Em. 1888	200,000	70	75
Crucea albă Holandesă	400,000	18 —	22
Crucea roşie Austriacă	100,000	42—	44 —
Crucea roşie Ungară	50,000	26—	29 —
Crucea roşie Italiană	100,000	30 —	33—
Oraşul Bucureşti	100,000	50	55
Ottomane (400 l. v. n.)	600,000	80 —	85
Sĕrbescĭ Tabac	300,000	12	13 —
Basilica Dombaŭ	40,000	16—	18 —
Oraşul Milano (10 lire It)	50,000	10	13½
Oraşul Friburg 1878	10,000	13	15½
Expos. Francesă 1889	50,000	8—	10—
Rotterdam Schouwburg	300,000	4—	6—
«Ioszív» (Boncoeur)	60,000	10	11
Riordinato (Bev. la Masa)	500.000	11—	14—

Se negociază şi orĭ-ce alte effecte dorite de onor clientelă.

Ocaziune foarte favorabilă

In urma introduceref a unuĭ alt sistem de maşinărie la moara de aburĭ *„Olympia"* din Brosceni-Nouĭ a d-luĭ Const. Zappa se pune în vênzare următoarele maşinăriĭ cu preţurĭ foarte avantagioase.

1 Maşină de curăţit griŭ „Pullmann"
1 „ „periat „ „Eureka"
1 Vals pentru şrot „Essher Wiss"
1 „ măcinat gris „
1 Burat „ sortat grâŭ
3 „ diverse
6 Maşine diverse pentru curăţit gris

Toate aceste maşinăriĭ sunt în bună stare.

Afară de acesta se maĭ află spre vênzare pentru morĭ agricole 38 pietre de macinat de diferite dimensiunĭ şi felurĭ precum de Tĕrgovişte, franţuzeştĭ şi Nisipoasa.

Maĭ multe roate cu masele, lagare-console, lagare-scaune, fusurĭ, mese de fier etc. Amatoriĭ vor binevoi a se adresa către d-nul

LEONIDA VURUCLAS
Calea Călăraşilor No. 28